

sten gennem hele hans Foredrag Gjenstand for hans egne Følelser. Han bekræftede sig ogsaa lidt med min Røbe tilvenstre, det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), men jeg skal ikke negte, at den venlige Maade, han tiltalte os paa, lød lidt skurrende, naar vi hørte ham sige, at der her i Thinget var en vis hovmesterende Tone, og at man hovmestererede snart over den, snart over den etc. Jeg henstiller til det ærede Thing, hvad man vil kalde den Tone, hvormed han optraadte baade overfor det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds og mig. Jeg undrer mig ikke over, at han finder, at det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og jeg ere radikalere end vore Forslag. Det kan jeg godt forstaa, den Bemærkning er mødt mig tidligere, naar vi have behandlet Sager af denne Slags og navnlig Præstlønningslove; men naar det ærede Medlem raadede os saa stærkt til, at man skal tænke, før man taler, og undersøge de Sager, man giver sig af med at behandle, troede jeg ogsaa, det ærede Medlem havde været bekendt med, hvad der tidligere er foregaaet i denne Sag, thi havde han været det, er jeg vis paa, at hans Forbauselse ikke havde været saa stor. Saa vilde han vide, at der her i Thinget har siddet Mand, som han vistnok — hvis han havde set de Forslag, de havde stillet — vilde finde radikalere end det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds. Jeg skal blot tillade mig at oplæse et Par Linier af et Forslag, der i sin Tid blev stillet i Anledning af den samme Sag, saa skal han se, at der har været Folk, der have været endnu radikalere end os. Det er kun et Par Linier, saa jeg tror nok, det maa være mig tilladt at oplæse dem. De findes i Tillæg B for 1867—68 og lyde saaledes: „Naar et geistligt Embede bliver ledigt, besættes det ikke paany.“ Punktum! Der er endnu noget Mere, men jeg skal ikke trætte Thinget med Mere. Jeg skal opfordre det ærede Medlem til at læse videre i denne Betænkning, det kan han have synnerlig godt af. (Berg: Det var Reinhold Jensen). Ja! Derefter kom det ærede Medlem til temmelig omstændelig at omtale Præstegaardsjorderne og de to Lønder Hartkorn. Det skal jeg ikke opholde mig længe ved; i det Stykke er jeg enig med den sidste ærede Taler, men jeg skal dog udtale, at jeg skulde med største Glæde være det ærede Medlem behjælpelig med at friggjøre Præsterne for at have den allermindste Smule Jord, thi dersom det virkelig falder dem saa vanskeligt at faae selv den mindste Indtægt ud deraf, saa er det jo ligefrem Synd at beleme dem med Jord. Vi kunne jo med Rette betragte det ærede Medlem som Talsmand for denne Sag, og da han nu har aflagt et saa grundigt Vidnesbyrd om, at det ikke kan komme Noget ud deraf, saa siger jeg, at det vilde være Synd, om Thinget vilde paansø

Præsterne Jorden, og jeg vil derfor ønske, at det vorrende Udvalg i den Betænkning, som det kommer til at afgive, vil stille Forslag om, at Jorden skal bortfalde. Utsaa i den Henseende ligger der os Intet imellem, og det ærede Medlem kan saaledes ikke gøre mig nogen Bebrejdelse derfor. Men hvad der især saldt det ærede Medlem saa overordentlig for Bryllet, var det, som jeg havde sagt om Tiendens Aflysning og om Præsternes Befordringsmidler, med Hensyn til hvilke jeg kom til at gøre en forbigaaende Bemærkning ved at henvise til Apostlene. Jeg vil ikke sige, at det ærede Medlem var vred over denne Udtalelse, thi hele den Tone, hvori, og den Maade, hvorpaa han tiltalte mig, vidnede om Venlighed; han optraadte som min Kristefader, og derfor er jeg ham forsaavidt taknemlig, men jeg ønsker dog nok, at han en anden Gang vil vente, indtil jeg henvender mig til ham, thi saa er det tidsnok. Det ærede Medlem var saa velvillig at bede mig om at tænke Ranken fuldt ud, forinden jeg kom med saadanne Ytringer som dem, jeg den Gang tillod mig. Ja, det er meget rigtigt, at man skal tænke, førend man taler, men jeg henstiller dog til det høje Thing, om ikke det Foredrag, som vi hørte fra det ærede Medlem, vidnede om, at den Naamindelse, som han gav mig, kunde han i højeste Grad selv trænge til at tage til Indtægt. Saaledes staar det i det Mindste for mig, og jeg vil derfor anbefale det ærede Medlem først og fremmest at give sig af med at tænke alvorlig over det, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds lagde ham paa Sinde, og at sammenholde Kirkens Stilling og Forhold i Amerika med det, som han vilde belære os om. Det vil da tage nogen Tid, inden han faar dette gjenemgaaet, og naar det ærede Medlem dernæst — hvad jeg vil anbefale ham — vil tænke rigtig over, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds har fremsat for os om Tiendevæsenet, saa vil det ogsaa tage nogen Tid, inden han bliver færdig dermed. Dernæst skal jeg, for at det ærede Medlem kan se, at jeg ikke staar ene med min Opsattelse af Kirkens Forhold i Almindelighed og af Lønningerne til Geistligheden, tillade mig at oplæse nogle faa Linier, idet jeg henviser ham til — thi det kan han have besynderlig godt af — at se tilbage paa, hvad der tidligere er forhandlet om denne Sag heri Thinget. I Rigsdagstidenden for 1858 Sp. 663—664 findes en Udtalelse af en forhenverende Folkethingsmand under 1ste Behandling af Lovforslaget om Dannelsen af et Kirkeraad, der lyder saaledes: „Den ærede Forslagsstiller troede ret at have truffet det store Flertals Betænknelighed i denne Sag, idet han yttrede, at man frygtede et Præsteherrredømme. Jeg er ganske enig med ham og tror, at han i saa Henseende ikke tager feil. Det er en ganske almindelig Mening, at, naar man har med den enkelte Geist-